

Commissie Grondgebied op bezoek bij fruittelers

4700 hectare fruit, 550 fruittelers, 3200 vaste arbeidsplaatsen en 3000 flexibele arbeidsplaatsen; Rivierenland is een echt fruitgebied. Met 900 hectare fruit en 110 fruitbedrijven is Geldermalsen, relatief gezien, de grootste fruitgemeente.

De fruitsector is daarom een zeer belangrijk onderwerp voor de nieuwe omgevingsvisie en het te herziene bestemmingsplan buitengebied waar de gemeente Geldermalsen de komende tijd mee aan de slag gaat. Voor een goede beeldvorming wat er leeft binnen de sector werd daarom een werkbezoek georganiseerd. Op dinsdag 8 maart trokken de commissie grondgebied, enkele extra raadsleden, ambtenaren en wethouders van Meygaarden en van Maanen het agrarische buitengebied in om een bezoek te brengen aan verschillende fruittelers in onze gemeente.

Fruitbedrijf van Veldhoven

Als eerste werd een bezoek gebracht aan het fruitteeltbedrijf van Guido van Veldhoven in Meteren. Een familiebedrijf wat opa van Veldhoven na de oorlog opstartte. Guido schetste de ontwikkelingen die de afgelopen jaren in de fruitteelt plaatsvonden. Zo is de teelt van hoogstambomen naar laagstammen gegaan en is de traditionele klok bij de veiling inmiddels verdwenen. Guido teelt, koelt en sorteert van oudsher zijn eigen fruit. Het grootste deel hiervan gaat naar de veiling, maar soms moet je verder kijken. Waar vroeger zo'n 90% van de fruittelers aangesloten was bij een veiling (bijv. Fruitmasters, The Greenery, Veiling Zaltbommel) is dat tegenwoordig nog maar zo'n 40%. Er wordt meer en meer gezocht naar de beste afzetmarkt omdat er een specialisatie in het fruit en de markt plaatsvindt.

Wellner Fruit

We horen exact hetzelfde bij Wellner Fruit, het tweede bedrijf wat we bezoeken in Meteren. Jan-Willem vertelde dat zijn familiebedrijf focust op slechts enkele rassen. Door echt het verschil te maken en te kiezen voor een bepaald concept houd je meer controle over het product en kun je een betere prijs vragen. Zo ontwikkelen zij zelf de Tiger peer. Een heerlijke peer die zeer populair is in China. Om te overleven als fruitteeltbedrijf zijn zulke specialisaties nodig. Wellner Fruit kunnen we een fruitteeltplus bedrijf noemen, zij zorgen voor hun eigen teelt, opslag en sortering en daarnaast regelen zij zelf de afzet naar de retailmarkten in binnen- en buitenland.

Zij doen dit ook voor fruittelers uit de omgeving. Dit omdat niet alle kleine telers in staat zijn om de benodigde kapitaalintensieve investeringen in machines en gebouwen te doen. Als fruitteeltplus bedrijf kun je op deze manier service bieden én zelf overleven in slechte tijden. Bedrijven als Wellner

Fruit en Van de Water Fruit (die we later deze middag zullen bezoeken) regelen de opslag, het sorteren en de afzet voor de kleinere telers, maar ze kopen het niet in. De kleine telers blijven ten alle tijden baas over eigen fruit en mogen zelf beslissen wanneer het fruit uit de koelcel gehaald wordt om te sorteren en te verkopen.

Van de Water Fruit, Beesd

Tijd voor onze volgende stop. We rijden naar Wimco van de Water in Beesd, wederom een familiebedrijf met een lange geschiedenis in het fruit. Als lid van afzetorganisatie The Greenery telen zij de Sweet Sensation peer die met succes het buitenland aan het veroveren is. Uiteraard mogen wij deze zelf ook proeven, de conclusie is dat

we niet kunnen wachten tot deze peer ook de Nederlandse markt veroverd. Heerlijk! In heel Nederland is inmiddels zo'n 100 hectare met deze peer ingepland. Van de Water fruit is slechts één van de twee bedrijven die momenteel het recht hebben om deze Sweet Sensation te sorteren. Ook hier zien we dat telers meer waarde aan een product proberen toe te kennen. De teelt is intensiever en de dure sorteerinstallatie die is aangeschaft wil je zo vaak mogelijk laten draaien.

De broers Wimco en Maurits willen al sinds 2008 uitbreiden, maar door omstandigheden is dit er niet van gekomen. De eerste jaren was er veel schade door hagel, vorst en storm. Slechts door fruit te sorteren voor andere bedrijven hebben zij weten te overleven en hun bedrijf aan de gang weten te houden. De jaren daarna kon er niet uitgebreid worden doordat ze vastliepen in regelgeving. De wens om uit te breiden is echter dringender dan ooit. De familie wil door, het bedrijf groeit en dus hebben ze meer ruimte nodig. "We slaan liever gisteren dan morgen de eerste paal in de grond," aldus Wimco.

Vissers Fruit

We sluiten af bij familiebedrijf Vissers Fruit in Ophemert. Dit om de verschillen te laten zien die er zijn tussen gemeente Neerrijnen en gemeente Geldermalsen. Henk Vissers laat vol trots zijn bedrijf, met

60 hectare fruit zien. Ook zij vervullen een regiofunctie voor omliggende telers. Net als Wellner en van de Water bieden zij de kleine(re) telers niet alleen de mogelijkheid om het fruit op te slaan en te sorteren, maar ze geven ook advies. “Advies over de verschillende rassen, teelt, gewasbescherming, snoeien, etc. Wij komen bij veel verschillende telers en hebben zelf enorm veel hectare fruit staan. Alle kennis die we daarmee opdoen delen we weer met onze omliggende telers. Zo kom je samen verder en kun je een topkwaliteit fruit aanbieden.”

Huisvesting seizoenarbeiders

Ook werd er deze middag aandacht gevraagd voor de huisvesting van seizoenarbeiders. Momenteel moeten zij volgens het bestemmingsplan in de fruitloods gehuisvest worden, maar de bezochte telers gaven unaniem aan dat dit niet gewenst is. Het gaat dan om brandveiligheid, hygiëne-eisen (strengere regels om te voldoen aan BRC, Global-Gap voorwaarden die de retail vraagt), het gevaar van koudemiddelen en lage-zuurstof opslag.

Bij Vissers Fruit is naast de fruitloods een prachtige oplossing toegepast voor het verblijf van hun vaste seizoenarbeiders. Gestart als pilotproject, maar het heeft zichzelf bewezen als uitstekende oplossing en inmiddels een permanente status gekregen als logiesverblijf. “Naast de eerder genoemde gevaren wil je hen simpelweg ook een goede huisvesting geven waar ze zich prettig voelen,“ aldus Henk.

Dit verblijf is voor veel telers in de gemeente Geldermalsen te grootschalig, maar geeft wel aan dat dergelijke huisvesting ook netjes landschappelijk ingepast kan worden. Een dergelijke oplossing met porto-cabines lijkt een goed alternatief te zijn.

Geef fruit de ruimte

Aan het einde van het werkbezoek blijkt dat we met recht trots mogen zijn op Geldermalsen als fruitgemeente. De commissieleden geven unaniem aan dat dat middag zeer beeldvormend is geweest en dat ze nu een goed idee hebben hoe het er aan toe gaat in de fruitsector. De telers hebben een duidelijke uitleg gegeven en ook de problemen waar ze tegenaan lopen helder geschetst.

Als afsluiting wordt de telers gevraagd wat er nu echt nodig is voor het nieuwe bestemmingsplan. Guido van Veldhoven verwoordt het prachtig “Er is ruimte nodig voor alle fruittelers, de kleintjes, de standaardbedrijven en de plus bedrijven. De markt is volop in verandering, ook op lange termijn moeten we fruit letterlijk én figuurlijk de ruimte geven”. Jan-Willem Wellner vult dit nog aan “Er is maatwerk nodig voor de fruitplus bedrijven in het nieuwe bestemmingsplan. Het zijn er maar een paar en het is aan de gemeente om lokale ondernemers de ruimte bieden om verder te ontwikkelen en de Hollandse fruitteelt te stimuleren”. Met deze wensen mogen de commissie grondgebied en de gemeenteraad aan de slag.